

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **A. D.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 1. 2020, č. j. 57 A 113/2019 – 45, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „*krajský soud*“) ze dne 14. 1. 2020, č. j. 57 A 113/2019 – 45, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 5. 2019, č. j. MV-52384-4/SO-2019. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 13. 2. 2019, č. j. OAM-73986-96/DP-2012 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí potvrdila. Prvostupňovým rozhodnutím došlo k zamítnutí žádosti stěžovatele o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – účast v právnické osobě, a to podle § 44a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), ve spojení s § 35 odst. 3 a s § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a též v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. c) téhož zákona. Důvodem pro zamítnutí žádosti stěžovatele bylo zjištění, že je veden v Evidenci nežádoucích osob (dále jen „*ENO*“), a to od 28. 11. 2018 do 28. 11. 2019.

[2] Stěžovatel současně s kasační stížností podal blanketní návrh na přiznání odkladného účinku, který k výzvě Nejvyššího správního soudu odůvodnil dne 20. 2. 2020.

Nejprve odkázal na usnesení zdejšího soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100, dle kterého nemůže být důvodem zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti fakt, že k nucenému opuštění území ČR dochází až v souvislosti s uložením správního vyhoštění. Dále s odkazem na judikaturu tohoto soudu podotkl, že odkladný účinek může v řízení o kasační stížnosti působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu, ale přímo i ve vztahu ke správnímu rozhodnutí, které bylo předmětem přezkumu ve správním soudnictví. Stěžovatel dále uvedl, že v ČR má povolený pobyt od roku 2010, přičemž řízení o prodloužení doby platnosti jeho povolení se vede již od roku 2012. Má zde tedy vytvořené silné sociální i ekonomické vazby, věnuje se podnikatelské činnosti (je jediným jednatelem společnosti X, pro kterou je tak jeho přítomnost nepostradatelná). Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je posledním institutem, který může zvrátit nastalý stav, tedy to, že stěžovatel v důsledku zařazení do ENO nemůže po krátké návštěvě domovského státu cestovat zpět do ČR. Také pro zachování procesních práv stěžovatele v tomto řízení je nutné kasační stížnosti odkladný účinek přiznat. Stěžovatel rovněž závěrem konstatoval, že je přesvědčen o důvodnosti podané kasační stížnosti, i proto by byl dočasný zásah do jeho života v důsledku nepřiznání odkladného účinku nepřiměřený.

[3] Žalovaná ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedla, že neshledává naplnění některého z důvodů v § 73 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a proto nesouhlasí s jeho přiznáním. K tomu podotkla, že stěžovateli byla zamítnuta jeho žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, platnost posledního realizovaného pobytového oprávnění tak zanikla uplynutím času. Stěžovatel není k pobytu na území ČR oprávněn a na tom by nic nemohlo změnit ani přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, které prolamuje právní účinky pravomocného rozsudku krajského soudu. Žalovaná dále upozornila na to, že stěžovatel nebyl do ENO zařazen na základě žalobou napadeného rozhodnutí, ale rozhodnutím orgánů Policie ČR. Rozhodnutí žalované nebylo ani podkladem pro zařazení stěžovatele do této evidence. Ani v tomto směru tak nemůže přiznání odkladného účinku situaci stěžovatele jakkoliv zvrátit a ochránit jej před důsledky zařazení do ENO. Závěrem žalovaná konstatovala, že stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem, náležitá ochrana jeho práv je tak zajištěna. Ze spisového materiálu je zřejmé, že stěžovatel má možnost komunikovat se svým zástupcem na dálku a udělovat mu konkrétní pokyny.

[4] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, není-li následně zákonným postupem zrušeno; tento postup proto musí být vyhrazen jen pro výjimečné případy.

pokračování

[5] Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem* (toto ustanovení se užije přiměřeně v řízení o kasační stížnosti – viz § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud upozorňuje, že odkladný účinek kasační stížnosti je pojmově svázán s rozhodnutím krajského soudu; jeho přiznáním se tedy pouze odkládají účinky tohoto soudního rozhodnutí, nikoli předcházejícího rozhodnutí správního. Podává-li tak návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel, jenž byl v řízení před krajským soudem v postavení žalobce, podmínkou *sine qua non* jakýchkoli úvah o důvodnosti takového návrhu je, že účinky plynoucí ze správního rozhodnutí byly sistovány již v řízení před krajským soudem.

[7] V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud ověřil, že žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalované (viz odstavec [1] výše) neměla odkladný účinek ze zákona a krajský soud návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žaloby zamítl, a to usnesením ze dne 15. 7. 2019, č. j. 57 A 113/2019 – 26. Za této situace by tedy ani případné přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemohlo mít žádný vliv na postavení stěžovatele, plynoucí z předcházejícího správního rozhodnutí, jehož účinky nebyly krajským soudem odloženy a nadále tak trvají (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2018, č. j. 3 Azs 142/2018 – 24).

[8] V této souvislosti je třeba dále upozornit na to, že s ohledem na novelu soudního řádu správního provedenou zákonem č. 303/2011 Sb. nelze nadále aplikovat judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž je možné přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti kromě odložení účinků soudního rozhodnutí sistovat též účinky rozhodnutí žalovaného správního orgánu. Tato judikatura, představovaná v první řadě usnesením tohoto soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 – 96 (publ. pod č. 786/2006 Sb. NSS), na které v návrhu odkázal i stěžovatel, totiž vycházela z tehdejšího právního stavu, kdy podle tehdy účinného § 38 odst. 3 s. ř. s. byl návrh na uložení předběžného opatření nepřipustný, pokud bylo možné návrhu na zahájení řízení přiznat odkladný účinek nebo nastával-li tento účinek ze zákona. Vzhledem k tomu, že výše uvedenou novelou byla vzájemná neslučitelnost předběžného opatření a odkladného účinku odstraněna, pozbyla shora uvedená judikaturní praxe své opodstatnění, neboť recentní procesní úprava poskytuje stěžovateli prostředek, jímž se může domáhat eliminace nepříznivých důsledků plynoucích pro něho z žalobou napadeného správního rozhodnutí.

[9] Tímto prostředkem je právě institut předběžného opatření zakotvený v § 38 s. ř. s. Podle věty první tohoto ustanovení *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímne upravit poměry účastníků pro brozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet*. Takový návrh ovšem stěžovatel nepodal. K tomu ovšem zdejší soud pro úplnost

zdůrazňuje, že dává žalované za pravdu v tom, že žalobou napadené správní rozhodnutí se týká neprodloužení platnosti povolení stěžovatele k dlouhodobému pobytu na území ČR. Tímto rozhodnutím nedošlo k zařazení stěžovatele do ENO, soud by proto ani žalované nemohl nařídít, aby stěžovatele z této evidence vyřadila a on tak mohl cestovat do ČR. Zařazení cizince do ENO provádí příslušné orgány Policie ČR (viz § 154 zákona o pobytu cizinců), přezkum důvodů zařazení ze strany policie pak probíhá dle § 155 zákona o pobytu cizinců. Důvody uváděné stěžovatelem v návrhu na přiznání odkladného účinku se tak do značné míry mýlí s předmětem tohoto soudního řízení.

[10] Jelikož přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatele by nebyla zachována kontinuita suspenzivního efektu soudního přezkumu vůči rozhodnutí žalované, Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá než uzavřít, že výkon napadeného rozsudku by pro stěžovatele nemohl znamenat újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 107 odst. 1 větou druhou s. ř. s., a proto návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. K tomu lze dodat, že při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku se soud věci nezabývá meritorně a nepřezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí krajského soudu (či zprostředkovaně správního rozhodnutí). Přesvědčení stěžovatele o důvodnosti jím podané kasační stížnosti a o tom, že jí bude ze strany Nejvyššího správního soudu vyhověno, tak není pro posouzení návrhu relevantní.

[11] Soud závěrem uvádí, že tímto usnesením nepředjímá, jak rozhodne ve věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu